

Γεώργιος ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ: Κοινοτική Πολιτική Μεταφορών και Περιφερειακή Ολοκλήρωση. Τμ. Αστ. και Περιφερ. Ανάπτ. Π.Π.Κ.Π.Ε. Αθήναι, 1995.

Στόχος της διατριβής αυτής είναι να συνδυάσει την Ευρωπαϊκή Οικονομική Ολοκλήρωση και ειδικότερα αυτή που αναφέρεται σε ένα νευραλγικό αλλά και στρατηγικό οικονομικό τομέα, αυτόν των μεταφορών, με την περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη, την ανάπτυξη δηλαδή μίας Χώρας, της Ελλάδας. Η Ελλάδα αποτελεί μία Χώρα της περιφέρειας των Ε.Κ., ενώ ο βαθμός ανάπτυξής της, συνολικά αλλά και κατά περιφέρειες δικαιολογεί τον όρο «περιφερειακή ανάπτυξη», όπως αυτός νοείται στο πλαίσιο της Κοινοτικής πολιτικής.

Οι επιμέρους στόχοι της έρευνας είναι:

- Σε θεωρητικό πλαίσιο καθορίζεται η διασύνδεση ανάμεσα στις μεταφορές και στην οικονομική ανάπτυξη.

- Ο καθορισμός και η ανάλυση της Κοινοτικής Πολιτικής Μεταφορών.

- Ο προσδιορισμός των συνεπειών που απορρέουν για την Ελλάδα από την άσκησή της, σε ότι αφορά την εθνική πολιτική μεταφορών, τους στόχους που επιδιώκονται με την πολιτική αυτή και τα μέσα επίτευξής τους.

- Ο καθορισμός της θέσης της Ελλάδας σε σχέση με τα ανωτέρω.

- Ο προσδιορισμός των στόχων τους οποίους επιδιώκει η Ελλάδα ή πρέπει να επιδιώκει, μέσω της άσκησης της πολιτικής μεταφορών, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο συνδέονται με την οικονομική της ανάπτυξη. Επίσης καθορίζεται η πολιτική υλοποίησης αυτών των στόχων μέσα από την προώθηση συγκεκριμένων μέτρων θεσμικής, υλικής και άλλης υποδομής.

Οι βασικές κατευθύνσεις της ανάλυσης στην εν λόγω διδακτορική έρευνα αναφέρονται:

Α. Στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Ολοκλήρωση και ειδικότερα στην ολοκλήρωση στις μεταφορές. Εξετάζεται η παρατηρούμενη ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς μεταφορών, η εναρμόνιση της πολιτικής που παρατηρείται στο Κοινοτικό επίπεδο, οι τάσεις που διαγράφονται και οι κανόνες και οι ρυθμίσεις οι οποίες διαμορφώνονται στην άσκηση της πολιτικής σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο. Στο τμήμα αυτό εξετάζονται και οι εθνικές πολιτικές που ακολουθούνται στον τομέα των μεταφορών από την Ελλάδα οι οποίες πάντοτε αποβλέπουν στην υποβοήθηση της οικονομικής της ανάπτυξης. Επίσης εξετάζονται και οι διεθνείς τάσεις των μεταφορών, κυρίως από την πλευρά της διαπίστωσης των μορφών μεταφοράς οι οποίες αναμένεται να επικρατήσουν στο μέλλον καθώς και της τεχνολογίας στις μεταφορές.

Β. Στην ανάλυση της Ελληνικής Οικονομίας, κυρίως από την πλευρά της σημασίας των μεταφορών για την εθνική οικονομία.

Κατά τον σ. είναι αναγκαία η χάραξη μιας στρατηγικής για την υποδομή της Χώρας σε ό,τι αφορά τις μεταφορές και απαιτούνται νέες κατευθύνσεις, τρόποι και μέσα για την υλοποίηση εκείνων των ποιοτικών και υλικών μέτρων τα οποία θα οδηγήσουν, στην καλύτερη αξιοποίηση του κοινοτικού πλαισίου που διαγράφεται στις μεταφορές.

Ακόμη, κατά τον σ. το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κ.Π.Σ.) 1994-1999 είναι βασικό εργαλείο για την σύγκλιση της οικονομίας μας προς τους κοινοτικούς μέσους όρους, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των περιφερειών μας, για την ενίσχυση της Χώρας στην πορεία προς την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, για την ανάληψη, τέλος, του ρόλου που πρέπει και μπορεί, να παίξει η Ελλάδα σε σχέση με τους γείτονές της των Βαλ-

κανίων αλλά και της Μεσογείου.

Η Χώρα μας, γεωγραφικά περιφερειακή με σοβαρά προβλήματα συνδέσεων με την υπόλοιπη Ευρώπη, που καθιστά τον τομέα των μεταφορών κλειδί για την ολοκλήρωση και την ενσωμάτωσή της στον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο, καλείται να αναμετρηθεί στην ελεύθερη αγορά μεταφορών και να ανταποκριθεί στο όλο και αυξανόμενο κλίμα διεθνούς ανταγωνισμού και στον χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις πλέον ενιαίο οικονομικό χώρο.

Επταμελής Επιτροπή: Καθηγητής Ν. Κόνσολας (Επιβλ.), Καθηγητής Κων. ΓΕ. Αθανασόπουλος, Καθηγητής Η. Σιδηρόπουλος, Αναπλ. Καθηγ. Α. Παπαδασκαλόπουλος, Αναπλ. Καθηγ. Α. Κούτρης, Επίκ. Καθηγ. Κ. Ράννος, Επίκ. Καθηγ. Ο Γιώτη - Παπαδάκη.

Β.Δ.

Ιωάννης ΒΛΑΣΗΣ: Ο χρηματοπιστωτικός χώρος και η απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων. Οι επιπτώσεις για την Ελλάδα και την περιφερειακή της ανάπτυξη. Τμ. Αστ. και Περιφερ. Ανάπτ. Π.Π.Κ.Π.Ε. Αθήναι, 1995.

Η διατριβή αυτή πραγματεύεται ένα ουσιαστικό και επίκαιρο θέμα που απορρέει από την οικονομική και νομισματική ενοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με την κίνηση των κεφαλαίων και τις επιπτώσεις για την Ελλάδα και την περιφερειακή της ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται στην ελεύθερη διακίνηση των συντελεστών παραγωγής, απαραίτητης προϋπόθεσης για την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και μάλιστα την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων, που δημιουργεί νέα δεδομένα στον χρηματοπιστωτικό χώρο.

Η ανάλυση του θέματος προχωρά θέτοντας τους εξής ερευνητικούς στόχους:

α. Διερεύνηση του Ελληνικού και Ευρωπαϊκού χώρου σε σχέση με την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ).

β. Επιπτώσεις της ΟΝΕ για την Ελλάδα.

γ. Διερεύνηση του Ευρωπαϊκού και Ελληνικού χώρου σε σχέση με την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων και τις επιπτώσεις από την ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων για την Ελλάδα και την περιφερειακή της ανάπτυξη.

δ. Μακροοικονομικές πολιτικές προσαρμογής που θα καταστούν αναγκαίες για την είσοδο σε κάθε στάδιο της ΟΝΕ και ειδικότερα στο τρίτο στάδιο της ολοκλήρωσης.

Η διατριβή περιλαμβάνει δύο Μέρη που επιμερίζονται σε πολλά Κεφάλαια: Α. Η νομισματική ενοποίηση. Β. Οι προσπάθειες της Ευρώπης για την νομισματική ενοποίηση. Επίσης, παρατίθενται πολλά Παραρτήματα, στατιστικά στοιχεία κ.ά.

Κατά τον σ. στο επίπεδο της νομισματικής πολιτικής ή απελευθέρωση των κεφαλαίων θα ασκήσει θεμελιακές επιδράσεις είτε επάνω στις ροές κεφαλαίων, είτε στο επιτόκιο. Κατά βάση, θα δημιουργήσει ισχυρές αυξητικές πιέσεις επάνω στα επιτόκια, καθώς οι σημερινές ανισορροπίες στα μακροοικονομικά μεγέθη, σε σχέση με τις άλλες Χώρες της Ενιαίας Χρηματοπιστωτικής Αγοράς, (πληθωρισμός, ελλείμματα στο ισοζύγιο πληρωμών, δημοσιονομικά ελλείμματα, χαμηλοί ρυθμοί μεγένθυσης), θα τείνουν να ωθήσουν τα κεφάλαια έξω προς τις ισχυρότερες οικονομίες.

Ακόμη, ένας άλλος κίνδυνος που θα δημιουργηθεί από την απελευθέρωση του Τραπεζικού Συστήματος είναι η απελευθέρωση των ανωτάτων ορίων των επιτοκίων καταθέσεων, που συνεπάγεται την ανάπτυξη έντονου ανταγωνισμού μεταξύ των Τραπεζών και την συγκέντρωση διαθέσιμων με την προσφορά ελκυστικότερων επιτοκίων. Τούτο είναι δυνατόν εξωθήσει τις Τράπεζες σε τοποθετήσεις υψηλής απόδοσης, οι οποίες όμως κατ'

ανάγκην συνοδεύονται από υπερβολικό κίνδυνο.

Επταμελής Επιτροπή: Καθηγητής Ν. Κόνσολας (Επιβλ.), Καθηγητής Κων. ΓΕ. Αθανασόπουλος, Αν. Καθηγ. Α. Παπαδασκαλόπουλος, Αν. Καθηγ. Εμ. Ξανθάκης, Επίκ. Καθηγ. Ο. Γιώτη - Παπαδάκη, Λέκτ. Σ. Θεοδωρόπουλος.

B.Δ.

Στυλιανή ΡΑΓΚΟΥΣΗ: Τα νέα τραπεζικά προϊόντα μέσον για την ενδυνάμωση των επενδύσεων. Εφαρμογή σε περιφερειακό επίπεδο στην Ελλάδα. Τμήμα Αστικ. και Περιφερειακής Ανάπτυξης Π.Π.Κ.Π.Ε. Αθήναι, 1995.

Η εν λόγω διατριβή εξετάζει τα χρηματοδοτικά προϊόντα leasing, factoring και venture capital, ως μέσο εναλλακτικής χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων. Η διατριβή διερευνά την δυνατότητα, μέσω των προϊόντων αυτών πρώτον, της ικανοποίησης των χρηματοδοτικών αναγκών των επιχειρήσεων (και ιδιαίτερα εκείνων της περιφέρειας) και δεύτερον, της διεύρυνσης του ορίζοντα ανάπτυξης του ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος.

Στα πλαίσια αυτά διαπιστώνεται η αναγκαιότητα υιοθέτησης νέων χρηματοδοτικών προϊόντων από το Τραπεζικό Σύστημα και τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα, διερευνάται η σκοπιμότητα και η δυνατότητα χρηματοδότησης των επιχειρήσεων της περιφέρειας μέσω των προϊόντων, leasing, factoring και venture capital, εξετάζεται η δυνατότητα ανάπτυξης των προϊόντων αυτών και, τέλος, διερευνάται το μέγεθος της αγοράς για το κάθε ένα από αυτά τα προϊόντα σε περιφερειακό επίπεδο, δηλαδή εκτιμάται η πιθανή ζήτηση για το κάθε προϊόν σε επί μέρους χωρικές μονάδες.

Η διατριβή περιλαμβάνει πλην της Εισαγωγής, εννέα Κεφάλαια.

Κατά την σ. η συμβολή της εν λόγω διατριβής στην επιστημονική έρευνα, έγκειται στη διερεύνηση της δυνατότητας ανάπτυξης των νέων χρηματοδοτικών προϊόντων, leasing, factoring, και capital, στην Ελλάδα, στην ανάπτυξη μεθόδων με βάση τις οποίες καθίσταται εφικτή η εκτίμηση του μεγέθους της αγοράς των εν λόγω προϊόντων και στον προσδιορισμό του μεγέθους των περιφερειακών αγορών αυτών των προϊόντων στην Ελλάδα.

Επταμελής Επιτροπή: Αναπλ. Καθηγητής Μ. Σάλλας (Επιβλ.), Καθηγητής Ν. Κόνσολας, Καθηγητής Κων. ΓΕ. Αθανασόπουλος, Καθηγητής Η. Σιδηρόπουλος, Αναπλ. Καθηγ. Ε. Θαλασσινός, Αναπλ. Καθηγ. Γ. Διακογιάννης, Επίκ. Καθηγ. Ν. Μυλωνάς.

B.Δ.

Μαρίας ΚΕΤΣΕΤΖΟΠΟΥΛΟΥ: Απασχόληση και κατανομή του εισοδήματος στην Ελλάδα. Πανεπιστήμιο της Σόφιας, Τμήμα Κοινωνιολογίας της Εργασίας, 1994.

Σκοπός της διδακτορικής διατριβής είναι η διερεύνηση των βασικών τάσεων και ιδιαίτεροτήτων της απασχόλησης στην Ελλάδα και η επίδρασή τους στην κατανομή του εισοδήματος. Ο σκοπός αυτός υπαγορεύθηκε από την ανάγκη να εξετασθούν και καταγραφούν η σύνθεση και η κατανομή του εισοδήματος, η έκταση και η ένταση της ανισότητας και η επίδραση των συνθηκών της αγοράς εργασίας στη διαμόρφωση και κατανομή των εισοδημάτων.

Στο επίκεντρο της ανάλυσης είναι ο προσανατολισμός και ο προβληματισμός για το παρόν και το μέλλον της Χώρας μας ως μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η παρουσίαση και ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας δίνει μια ολοκληρωμένη εικόνα των εισοδηματικών διαφοροποιήσεων, γεγονός που επιτρέπει την συγκριτική εξέταση της

Ελληνικής κοινωνίας σε σχέση με άλλες χώρες της Ε.Ε., έτσι ώστε να φανούν οι ιδιαιτερότητες, τα προβλήματα και οι προοπτικές του ελληνικού χώρου.

Βασική θεωρητική προσέγγιση στην οποία στηρίζεται η ανάλυση συνοψίζεται στο ότι η διαμόρφωση των κοινωνικοοικονομικών φαινομένων και ιδιαιτεροτήτων μίας Χώρας συνδέεται άμεσα με την ταυτόχρονη αλληλεπίδραση και αλληλεξάρτηση πλήθους παραγόντων που εμφανίζονται στη Χώρα αυτή γενικά και επικρατούν σε δεδομένη χρονική στιγμή ειδικότερα.

Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή τίθεται η υπόθεση εργασίας που αφορά την εξέταση της συσχέτισης του βαθμού της ανισοκατανομής του εισοδήματος με την κοινωνική και οικονομική δομή της Χώρας. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο δίνεται έμφαση στην ανάλυση των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζει η απασχόληση και η κατανομή του ατομικού εισοδήματος.

Ο κύριος όγκος των στατιστικών στοιχείων προέρχεται από τη δειγματοληπτική έρευνα που διεξήχθη το 1985 από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.

Η μελέτη αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο προσδιορίζονται και ερμηνεύονται σε θεωρητικό επίπεδο οι κατηγορίες, άμεσα συνδεδεμένες με την ανάλυση. Συγκεκριμένα, εξετάζεται η κοινωνική φύση της εργασίας, επιχειρείται μία διερεύνηση της έννοιας «απασχόληση» και των παραγόντων που είναι «υπεύθυνοι» για τη διαμόρφωση του μέγεθους και της διάρθρωσης της και αναλύεται ο ρόλος και η λειτουργία της αγοράς εργασίας στις σύγχρονες κοινωνίες. Τέλος, αξιολογείται η εξέλιξη των βασικών σχολών και θεωριών στο θέμα της διανομής του ατομικού εισοδήματος από εργασία και διατυπώνεται η θεωρητική προσέγγιση που ακολουθείται στη διατριβή.

Από τους προβληματισμούς στο μέρος αυτό συμπεραίνεται, ότι η κατανομή του εισοδήματος και η οικονομική ανισότητα συσχετίζονται με την επίδραση πολλών παραγόντων και η ανάλυση τους απαιτεί τη συστηματική διερεύνηση των εξελίξεων στην ανάπτυξη και του χαρακτήρα μιας οικονομίας, της ασκούμενης πολιτικής και των κοινωνικών και οικονομικών θεσμών μίας Χώρας, καθώς και της διάρθρωσης και των ιδιαιτεροτήτων της απασχόλησης και της αγοράς εργασίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο εξετάζονται ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά της οικονομικής εξέλιξης και της απασχόλησης στις ευρωπαϊκές Χώρες καθώς και οι επιπτώσεις που εκτιμάται ότι έχει η «περιφερειακή» διάσταση της ανάπτυξης και η εξέλιξη στο διεθνή καταμερισμό της εργασίας στη θέση των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών.

Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται στα βασικά χαρακτηριστικά της ανάπτυξης που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα μεταπολεμικά και στις μεταβολές που σημειώθηκαν στις δομές και τη λειτουργία της κοινωνίας και της οικονομίας.

Στο τελευταίο κεφάλαιο, τέλος, παρουσιάζονται, αναλύονται και αξιολογούνται τα στοιχεία της δειγματοληπτικής έρευνας.

Από τα επί μέρους αποτελέσματα προκύπτει σειρά συμπερασμάτων που θα μπορούσαν να συνοψισθούν ως εξής: η ανισοκατανομή του εισοδήματος στην Ελλάδα εμφανίζεται εντονότερη απ' ότι σε Χώρες με μεγαλύτερη τεχνολογικοοικονομική ανάπτυξη και προωθημένη νομοθεσία όσον αφορά την πολιτική κατανομής και αναδιανομής των κοινωνικών πόρων. Τέλος, διατυπώνονται ορισμένες γενικές κατευθύνσεις και προτάσεις στις οποίες θα μπορούσε να βασισθεί μία περαιτέρω διερεύνηση των λειτουργιών και ιδιαιτεροτήτων της αγοράς εργασίας και η εφαρμογή μέτρων και πολιτικών όσο αφορά την επίτευξη μιας κοινωνικά επιθυμητής και δικαιότερης κατανομής εισοδήματος.

Χαράλ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ: Πολιτιστική Πολιτική της Κύπρου. Τμ. Αστ. και Περιφερ. Ανάπτ. Π.Π.Κ.Π.Ε. Αθήναι, 1995.

Η διατριβή περιλαμβάνει σε 6 Κεφάλαια σύντομη αναδρομή της πολιτιστική δραστηριότητας του νησιού κατά τα χρόνια πριν από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αναλυτική παρουσίαση των φορέων πολιτιστικής διοίκησης του νησιού, τόσο όσων εμπύπτον στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, όσο και όσων εμπύπτον στην αρμοδιότητα Πολιτιστικών Υπηρεσιών και Οργανισμών, εκτός του Υπουργείου αυτού, και αναφορά στις σύγχρονες τάσεις, που επικρατούν σήμερα στον κόσμο (κυρίως στην Ευρώπη), με συγκριτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας αυτής προς τις πολιτιστικές αυτές τάσεις.

Κατά τον σ. από την εν γένει έρευνά του συνάγεται πως υπάρχουν αρκετά περιθώρια για την λήψη διαρθρωτικών μέτρων, τόσο στον τομέα της πολιτιστικής πολιτικής, όσο και στον τομέα της πολιτιστικής διοίκησης της Κύπρου. Ο σ. προτείνει ως μέτρα, μεταξύ άλλων, και τα εξής: (ανα)σχεδιασμό της Κυπριακής πολιτιστικής πολιτικής, ίδρυση Εθνικού Πολιτιστικού Συμβουλίου, βελτίωση της πολιτιστικής υποδομής, προστασία και διάδοση της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας, διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, ανάπτυξη των διεθνών πολιτιστικών σχέσεων της Κύπρου κ.ά.

Επταμελής Επιτροπή: Καθηγήτρια Ντ. Κόνσολα (Επιβλ.), Καθηγητής Κων. ΓΕ. Αθανασόπουλος, Καθηγητής Γ. Ρούσσης, Καθηγ. Γ. Λάββας, Επίκ. Καθηγ. Ο. Στασινοπούλου, Λέκτ. Α. Σαπουνάκη - Δρακάκη.

Β.Δ

Στο αμέσως προσεχές Τεύχος:
ΟΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΠΡΟΣΩΠΑ / ΙΔΡΥΜΑΤΑ / Α.Ε.Ι.